

Nagyböjt 1. vasárnapja

1Pt 3,18-22

„Titeket is ugyanígy megment a keresztség”

¹⁸Mert Krisztus is meghalt egyszer a bűnökért, az Igaz a bűnösökért, hogy az Istenhez vezessen minket. A test szerint ugyan megölték, de a lélek szerint életre kelt. ¹⁹Igy ment el a börtönben sínylődő lelkekhez is, és hírt vitt nekik. ²⁰Ezek egykor engedetlenek voltak, amikor Noé idejében az Isten türelmesen várt, amíg a bárka ²¹Az előképnek megfelelően most titeket is ugyanígy megment a keresztség, hiszen az nem a test szennyének a lemosása, hanem könyörgés az Istenhez, hogy adjon tiszta lelkiismeretet Jézus Krisztus feltámadása által, ²²aki azután, hogy az angyalok, hatalmasságok és erősségek uralma alá kerültek, fölment a mennybe, és az Isten jobbján foglal helyet.

Azt, hogy a levél szerzője Péter, Euszebiosztól tudjuk (ET IV. 14.9), és egészen a XIX. századig vallották a kutatók. Ennek ellentmond, hogy a görög nyelve igen jó, amit egy galileai zsidó halászról nehezen tudunk elképzelni. Másrészt semmi jelét nem mutatja annak, hogy ismerte volna a történeti Jézust. Az különös, hogy a levél írója Pál teológiáját feltételezi (1,18; 2,24), és ennek következtében vallja a Krisztussal való szenvedésnek és Jézus halálának bünt megszüntető hatását (4,13; 5,11). Sőt tudósít a keresztény üldözésről (5,9), mely egyesek szerint utalás a Domitianus-féle üldözésre, ami Péter halála után 30 évvel történt. Ennek összefüggésében megmagyarázhatatlan, hogy a péteri levél szerzője miért nem utal a Néró-féle üldözésre, melynek áldozata lett Péter (Kr. u. 64-ben; vö. 4,12; 2Pt 1,14). Mindez arra figyelmeztet, hogy a péteri szerzőség nehezen tartható, persze annak elutasítása sem old meg minden problémát. A levelet valószínűleg Rómában írták, mivel Babilon Róma fedőneve volt (5,13; vö. Jel 4,8) Kr. u. 90 és 95 között kis-ázsiaiaknak (1,1) címezték a buzdítást. A zarándok kifejezés a pogány világban élő keresztények bizonytalan helyzetére utalt. Az üldözésnek nemcsak konkrét valósága van, hanem az életmódból adódó állandóan várható konfliktus.

Krisztus pokolra szállásáról tudósítanak az apokrifok Jusztinosz apológiájában, és Tertullianus is ismeri ezt az írást, amely arról szól, hogy Jézus megváltó halála után alászállt, és a pokol tornácán sínylődő öszövétségi prófétákat kiszabadította. Mindezt a XI. századi ikonok ábrázolták is, és ósláv szövegek között fennmaradt ez a legenda, amely

Goethe ilyen című versét is ihlette. Inkább Jézus megváltásának hatását szemléltető apokaliptikus iratról van szó, mint pontosan ellenőrizhető történeti eseményről. Az üdvösség történetének ezt az eseményét Noé ószövetségi történetéhez hasonlítja a szerző.

Mint a szövegből kiderül, mindezek a maguk korában nagyon hatásos utalások csak bevezetik azt a vigasztalást, amely az üldözések közben megkereszteltre vonatkozik. A szenvedés keresztény értelmezésének korai szövegével állunk szembe. Ami érdekes, hogy az egyes keresztény szenvedését nem választja el sem az egyház sorsától, sem az üdvtörténeti folyamattól. A megkeresztelt híveket pedig abba az üdvösségrendbe illeszti be, amely az Isten mindenhatóságával kezdődik, és amelyben az angyalok is éppen úgy beletartoznak, mint a démonok. A keresztényeket tehát egy olyan világba vezeti, amely a látszólagos üldöztetések ellenére nem Istentől elhagyott világ, hanem a megkeresztelt keresztények belekerülnek az Isten és a gonosz harcába az Isten, Jézus Krisztus oldalán.

A levél vigasztalás a keresztényeknek, akiknek az életétől soha nem szakítható el a szenvedés. A levél alkalmas arra, hogy a szenvedő keresztényt figyelmeztesse akkor, amikor a szenvedés és az üldöztetés a világból való kitaszítottság érzésével ajándékozza meg, ne feledje, hogy élet nem az Istentől és az egyháztól való elhagyatottságban folyik, hanem szenvedésének komoly kihatása van az egyház jövőjére. Márpedig a szenvedő és üldözött ember legnagyobb terhe a magárahagyottság érzése. Itt éppen azt szeretné a szerző, ha ezt az életet meggyengítő érzést ezzel a perspektívával oldaná fel, hogy a pillanatnyi szenvedések is értékesek, és az egyház jövőjét munkálják, ha jól hasznosítják.